

UMEM Beceri'10 Projesi **birinci yılını başarıyla tamamladı**

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret ve Sanayi Odası (İCCI) Başkan Yardımcısı
baskanlik@tobb.org.tr

UMEM Beceri'10 Projesi bir meslek edindirme projesidir ama aynı zamanda rekabetçilik projesidir.

Nitelikleri yetersiz olan ya da teknolojik değişimler sonucu nitelikleri manasını yitiren işsizlerimiz için iş bulma, nitelikli insan kaynağı bulamadığı için verimsiz çalışan şirketlerimiz içinse rekabet gücü kazanma umududur.

Işsizlere meslek edindirmek suretiyle istihdamın artırılması ve işverenlere nitelikli eleman kazandırılması amacıyla başlatılan Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Beceri'10 Projesi, Şubat 2012 itibarıyla birinci yılını tamamladı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (ETÜ) arasında 2010 yılında imzalanan protokolle 19 ilde pilot olarak başlatılan proje, bir beceri ve iş edindirme seferberliğine dönüştü. Sanayiye yönelik toplam 2 bin 244 kurs açıldı. Bu kurslara 33 binden fazla kursiyer katıldı. Kursları başarıyla bitiren 19 bin kişiden yaklaşık 14 bini işe yerleştirildi. 3 bin kişi ise firmalarda pratik eğitimlerine devam ediyor.

Proje kapsamında en fazla istihdamı Kocaeli, Tekirdağ, Sakarya ve Mersin illeri sağladı. En az istihdam sağlayan iller ise Ağrı, Artvin, Kars, Ardahan, Yalova, Mardin ve Hakkâri oldu. 2012 yılında sanayinin yanı sıra hizmet ve tarım sektörlerine yönelik kursların da açılması hedefleniyor.

Proje kapsamında 81 ilde bulunan 111 teknik ve endüstri meslek lisesinin donanım altyapıları güçlendirildi. Ayrıca bu okullarda eğitim verecek eğitimciler güncel donanım ve müfredatlara göre eğitim aldı.

Pilot olarak seçilen 19 ilde ticaret ve sanayi odaları işbirliğinde "İş Gücü Piyasası İhtiyaç Analizleri" gerçekleştirildi, 19 ilde yaklaşık 5 bin firma ile yüz yüze görüşülerek hangi alanda elemana ihtiyaç duyulduğu tespit edildi. Bu firmalardan yaklaşık 25 bin kişilik iş gücü stajyer talebi alındı. Söz konusu talepler doğrultusunda ilk kurslar 2011 yılının Şubat ayında başladı.

Süreç hakkında bilgi sahibi olmak isteyenlerin 7 gün 24 saat ulaşabileceği bir Çağrı Merkezi kurduk. Ayrıca 81 ilde faaliyet gösteren firmaların taleplerini girebileceği, ticaret ve sanayi odalarının proje sürecini takip edebileceği bir bilgi sistemi oluşturuldu. Böylece Türkiye'de ilk defa işverenlerin iş gücü talepleri, merkezi sistem üzerinden toplanabiliyor.

Kurslar ilk etapta 2010 yılında seçilen ve yatırım yapılan 111 meslek lisesinde açıldı. Söz konusu okulların yetersiz kaldığı durumlarda diğer meslek liselerinde ve firmalar bünyesinde de kurslar açılabilir. İllerden gelen ihtiyaçlar doğrultusunda 2011 yılında 29 okul pilot okul kapsamına alınarak, 81 ilde 140 okulda eğitim gerçekleştirildi.

Proje ile toplam 140 okula 88 milyon lira yatırım yapıldı. Bu okullarda görev yapan 4 binden fazla eğitimci ise güncel donanımına uygun olarak eğitimden geçirildi. Eğitimcilerin eğitim süreci için toplam 4 milyon liralık yatırım yapıldı.

Proje kapsamında gazaltı kaynakçısı, CNC torna tezgâhi operatörü, mobilya ustası, elektrik tesisatçısı, oto montaj işçisi ve dikiş makinesi operatörü gibi sanayiye yönelik toplam 2 bin 244 kurs açıldı. Bu kurslarda 33 binden fazla kursiyer eğitim gördü ve görmeye devam ediyor.

Kurslarını başarıyla bitiren 19 bin kursiyerden yaklaşık 14 bin kişiye istihdam sağlandı. 3 bin kişi ise firmalarda pratik eğitimlerine devam ediyor. En fazla istihdam sağlayan il Kocaeli oldu. Özellikle Ford Otosan'ın UMEM Projesi'nden alım yapmasıyla birlikte Kocaeli'nde önemli boyutlarda istihdam gerçekleştirildi. Kocaeli'nde faaliyet gösteren Ford Otosan, bin 180 kişiye kapılarını açtı. Tekirdağ, Sakarya ve Mersin'de de yük-

sek istihdam rakamlarına ulaşıldı. İzmir'in büyük firmalarından CMS Jant 400 kişiye, Sakarya'da faaliyet gösteren Yazaki Otomotiv ise 324 kişiye istihdam sağladı.

Yetiştirilen kursiyer sayısı, bu kursiyerlerin istihdam durumu ve genel istihdam oranları bakımından önemli başarılar elde edildi ve sorun alanları saptandı. 2012 yılında ülke çapında yapılacak tanıtımlarla bu projeye olan ilginin artırılması ana hedefimizdir.

Bunun dışında 2012 yılında hizmetler ve tarım sektörlerine yönelik kursların da açılmasına karar verildi. Böylece tüm illerde hizmetler ve tarım sektörlerinde faaliyet gösteren işletmelerden gelen talepleri de karşılamak üzere. 2012 yılında doğru işe doğru kişilerin yerleştirilmesi amacıyla mülakat öncesinde kursiyerlere "Mesleki Yönelim Testi" uygulanmaya başlanacak.

Kamu, özel sektör ve üniversite işbirliğinde gerçekleştirilen UMEM Beceri'10 Projesi ile artık iş gücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun kurslar açılabilir, işsiz kişilerin istihdam edilmeleri bu meslek kursları vasıtasıyla artırılıyor.

İşsizlerimizin, proje kapsamında açılan kursları takip ederek, kendilerine uygun olan kurslara başvuru yapmalarını bekliyoruz. İşverenlere de önemli teşvikler sunan bu projeye tüm işverenlerimizin katılmasını arzuluyoruz.

İşveren ve işsizlere yönelik olarak hazırladığımız filmler, kamu spotu olarak tüm televizyon kanallarında yayımlanmaya başlamıştır. Bunun dışında www.umem.org.tr ve www.beceri10.org.tr web siteleri üzerinden hem bilgi veriyor hem de kursiyerler ile işverenlerin başvurularını alabiliyoruz.

Teorik ve işbaşı (staj) eğitimden oluşan kurslar en fazla 6 ay sürmektedir. Kursların özelliğine göre bu süre daha da kısalabilmektedir. Kurs boyunca kursiyerlere günlük 15 lira ödenmektedir. Aynı zamanda kursiyerler genel sağlık sigortasından yararlanabilmektedir. Teorik ve işbaşı eğitimini başarı ile bitiren kursiyerleri istihdam eden firmalar ise 42 aya varan sigorta primi işveren payı muafiyetinden yararlanabilmektedir.

Projenin bir diğer faydası da, özel sektörümüzün asli temsil mekanizmaları olan ticaret ve sanayi odalarının sisteme dâhil olması ve mesleki eğitim sisteminin bir parçası haline gelmeye başlamasıdır. Böylece meslek kurslarının işverenlerin talepleri doğrultusunda açılması sağlanmaktadır. İşverenler kurs müfredatları oluştururken görüş bildirebilmekte, kursiyer seçim süreçlerine katılabilmekte ve tecrübeli ustabaşlarını ve mühendislerini kurslara eğitmen olarak gönderebilmektedir. Uygun şartlar olduğu takdirde kurslar firma bünyesinde de açılabilir.

Yapılan bu uygulamalar Türkiye'nin sanayi politikasıyla uyumlu bir istihdam politikası geliştirilmesine hizmet edecektir. Aynı zamanda aktif iş gücü politikalarının başarılı bir şekilde yürütülmesi için hem merkezde hem de yerelde kapasite inşası sağlanacaktır.

UMEM Beceri'10 Projesi bir meslek edindirme projesidir ama aynı zamanda rekabetçilik projesidir. Nitelikleri yetersiz olan ya da teknolojik değişimler sonucu nitelikleri manasını yitiren işsizlerimiz için iş bulma, nitelikli insan kaynağı bulamadığı için verimsiz çalışan şirketlerimiz için ise rekabet gücü kazanma umududur.

UMEM Beceri'10 Projesi ile toplam **140 okula 88 milyon lira yatırım yapıldı.** Bu okullarda görev yapan 4 binden fazla eğitimci ise güncel donanımına uygun olarak eğitimden geçirildi.